

Voler-ho

El verb *voler*, usat no com un verb modal sinó com un verb transitiu normal, exigeix, en conseqüència, l'expressió explícita del complement directe. Però, tal com deïem ahir, quan aquest complement ha d'ésser representat pel pronom neutre *ho*, hi ha casos en què es manifesta una forta tendència a prescindir-ne, tendència que seria segurament desencertat de combatre a ultrança en nom d'un excés de rigor gramatical. No és gens estrany, així, que els nostres textos literaris reflecteixen alguna vacil·lació en l'ús o l'omissió del pronom *ho* en els casos que comentem. Vegem, per exemple, les solucions divergents d'una mateixa frase de la mateixa obra (Pous i Pagès, *La vida i la mort de Jordi Fraginals*, pàgs. 144 i 146, resp.), que es repeteix al cap només de dues pàgines i referida a les mateixes circumstàncies: *I es casarà amb la noia que estima, tant si ho vols com si no ho vols. Tant si vols com si no vols, el jutge te la prendrà de les mans.*

L'estructura de la frase, o els elements que la componen, fa que en certs casos s'hagi de prescindir necessàriament del pronom *ho* i que en d'altres aquesta supressió sigui impossible. Sembla, efectivament, que se n'ha de prescindir en les frases modals, en un dels casos

—no ben determinats, d'altra banda— en què el mot *com* rebutja la concurrència del pronom *ho*. Sempre diem, efectivament, *Com vulguis, Com vulgueu, Com vostè vulgui*, etc., encara que sigui referint-nos a accions a realitzar per una persona diferent de la que designa el subjecte (explícit o sobrentès) del verb *voler*, dit altrament, encara que *voler* no sigui usat com un verb modal: *Vés-hi demà. Com vulguis. Tot així sia com vos vullats* (Desclos, recollit per Alcover-Moll).

En canvi, la presència en la frase de certs complements adverbials (especialment de manera, i també de temps i de lloc) fa que l'omissió del pronom *ho* sigui impossible (relativament impossible, és clar: ja sabem que avui hi ha qui omet els elements més essencials de la frase): *Déu ho ha volgut així* (Jacint Verdaguer, *Obres completes*, pàg. 1333); *Si així ho vol la moda* (Carles Riba, *Clàssics i moderns*, pàg. 136). Anàlogament, en construccions com *Són ells que ho volen d'aquesta manera, Ho volen aviat, Ho vull aquí* i àdhuc *No sé com ho vol* (una oració interrogativa en què *com* és un adverbi), és ben evident que la llengua no coneix cap vacil·lació en l'expressió explícita del complement per mitjà de la partícula *ho*.